

ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

НАУКОВО-
МЕТОДОЛОГІЧНІ
ТА СОЦІАЛЬНІ
АСПЕКТИ
ПСИХОЛОГІЇ

25-26 серпня
2017

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ; ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ

Поняття особистісних детермінант в психологічній науці Бєрющева І. Л.	5
Вирішення питань особистісного зростання майбутніх фахівців засобами арт-терапії Буланкіна І. Г.	10
Теорії дослідження психологічного благополуччя особистості Єрмолаєва Є. С.	15
Суб'єктивна привабливість праці та приховані мотиви трудової діяльності працівників митних органів Іванова М. Д.	18
Психологічне та суб'єктивне благополуччя: особливості розмежування і диференціації понять Каргіна Н. В.	23
Саморегуляція в контексті теоретичних підходів Кочергіна І. А.	28

НАПРЯМ 2. ПЕДАГОГІЧНА ТА ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ

Діагностика особистісної компетентності фахівців соціальної роботи: комплекс методик Лапіна М. Д.	33
Особливості вияву чинників професійної самосвідомості майбутніх дефектологів на рівні ціннісної зорієнтованості Сидорович О. І.	38
Патріотизм як ставлення в структурі особистості молодшого школяра Чернов А. А.	41
Психолого-педагогічні умови формування міжособистісних стосунків вихованців дитячого будинку сімейного типу Чистяк О. В.	47

НАПРЯМ 3. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ; ПСИХОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Наслідки незадоволеної потреби у спілкуванні в підлітковому віці Деркач М. А.	50
---	----

ТЕОРІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ

Єрмолаєва Є. С.

*аспірант кафедри практичної психології та психосоматики
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова
м. Київ, Україна*

БЛАГОПОЛУЧЧЯ – спокійне, безтурботне, забезпечене життя,
БЛАГО, ГАРАЗД (розмовне), **БЛАГОДЕНСТВО** (застаріле) [1].

«Не було такого приниження, на яке майор Яцуба не пішов би ради своєї Ліни, не було таких труднощів та перепон, яких він не кинувся б долати ради її майбутнього благополуччя» (О. Гончар);

«– Кланяйся отцю Мирону од мене і скажи, що я йому добра усякого зичу і блага» (Марко Вовчок);

«Сердечно бажаю Вам здоров'я та всякого гаразду» (М. Коцюбинський) [1].

Відомий філософ та математик Бертран Рассел у 1930 р. назвав прагнення до «щастя» та «благополуччя» однією з найважливіших тем людства. Сьогодні благополуччя має різноманітні форми. Нас цікавить дослідження психологічного благополуччя, отже з чого все починалось [9, с. 115]?

20-те століття розпочало розвиток досліджень проблеми позитивного психологічного функціонування. У рамках позитивної психології у 1969 р. Н.Бредбьорн вперше сформулював поняття «психологічне благополуччя» (ПБ) [5, с. 73].

Виділяють класичні підходи дослідження психологічного благополуччя особистості:

Гедоністичний підхід-основними характеристиками якого є переживання задоволеності та незадоволеності життям, баланс позитивного та негативного, поганого та хорошого [2, с. 3].

Теорія Н. Брьодберна полягає у балансуванні позитивних та негативних афектах. Таким чином, усі події повсякденного життя людини відображаються у свідомості відповідними кольорами-позитивними (радість, успіх та ін.) та негативними (смуток, розчарування, злість та ін.) [5, с. 130].

Теорія Е.Дінер полягає у когнітивній та емоційній сторонах самосприйняття. Автор вважає, що більшість людей інтерпретують події власного життя у контексті «добре-погано» і така інтелектуальна оцінка завжди має емоційне забарвлення [7, с. 169].

Евдемоністичний підхід базується на ідеї повноти самореалізації людини. Особистісне зростання-головний та необхідний аспект благополуччя.

О.О. Кронік визначає центральним поняттям своєї теорії умови та засоби набуття щастя, де щастя-форма переживання повноти буття пов'язаного з самосправдженням [4, с. 35].

К.Ріфф поєднала у своїй концепції теорії, які стосуються позитивного психологічного функціонування та створила 6 шкал психологічного благополуччя [8, с. 1074]. Відповідно теорії К.Ріфф, ПБ інтерпретується, як складний, інтегральний феномен, що характеризує позитивне функціонування особистості та виражається у суб'єктивному відчутті задоволеності життям, реалізації власного потенціалу і залежить від суб'єктивної якості комунікацій особистості з оточуючими [3, с. 11].

Не менше відома теорія самодетермінації Е.Десі та Р.Райана. Суть якої полягає у знаходженні закономірностей особистісного благополуччя та реалізацією фундаментальних психологічних потреб особистості: потреба в автономії, компетентність, позитивні стосунки [6, с. 933, 10, с. 152].

Звичайно заперечувати важливість ПБ неможливо, але ж ніяк не варто зменшувати цінність цього конструкту. По факту, усі внутрішні переживання людини відображаються саме на психологічному благополуччі, відповідно ми можемо не просто з'ясувати яким шляхом люди можуть стати щасливіші, а й допомогти реалізувати це нелегке завдання-покращити світ. Саме у цьому і полягає

актуальність подальшого дослідження психологічного благополуччя особистості.

Література:

1. Всесвітній словник української мови. Режим доступу: <https://uk.worldwidedictionary.org/%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%83%D1%87%D1%87%D1%8F>
2. Куликов, Л. В. Психология настроения личности : Дис. ... д-ра психол. наук : СПб. – 1997.-429 с.
3. Олександров Ю. М. Саморегуляція як чинник психологічного благополуччя студентської молоді : автореф. дис. канд. психол. наук. : спец. 19.00.01 «Загальна психологія, історія психології» / Ю. М. Олександров. – Харків, 2010. – 23 с.
4. Поліванова О.Є. До проблеми визначення психологічного змісту поняття «психологічного благополуччя»/О.Є.Поліванова, О.В.Гуляєва// Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна. Серія Психологія. -2015. -№ 1150, вип. 57. – С. 34-39. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhIPC_2015_1150_57_9
5. Bradburn N. The Structure of Psychological well-being / N. Bradburn. – Chicago : Aldine Pub. Co., 1969. – P. 320.
6. Deci E. L. Need satisfaction, motivation, and well-being in the work organizations of a former Eastern Bloc country : a cross-cultural study of self-determination / Deci E. L., Ryan R. M., Gagneї M., Leone D. R., Usunov J. & Kornazheva B. P. // Personality and Social Psychology Bulletin. – 2001. – P. 930-942
7. Diener E. The science of well-being : the collected works / E. Diener // Series : Social Indicators Research Series. – 2009. – No 37. – P. 274.
8. Ryff, C. D. (1989). Happiness is everything, or is it? Explorations on the meaning of psychological well-being. Journal of Personality and Social Psychology, 57(6), 1069-1081.

9. Russell B. The conquest of happiness / Russell B. – New York: Liveright, 1930. – P. 224.

10. Ryan R. M. On happiness and human potentials : A review of research on hedonic and eudaimonic well-being / Ryan R. M., & Deci E. L. // Annual Review of Psychology. – 2001. – No 52(1). – P. 141-166.

СУБ'ЄКТИВНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ПРАЦІ ТА ПРИХОВАНІ МОТИВИ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ МИТНИХ ОРГАНІВ

Іванова М. Д.

*здобувач кафедри загальної психології та розвитку особистості
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
м. Одеса, Україна*

В рамках нашого дисертаційного дослідження нами були вивчені приховані мотиви трудової діяльності співробітників митних органів, спираючись на психосемантичну модель трудової мотивації. Наступним етапом стало вивчити взаємовідношення зовнішніх та внутрішніх факторів праці з підсистемою прихованої мотивації трудової діяльності. У даній статті ми описуємо результати аналізу взаємовідносин між показниками ступеня суб'єктивної привабливості праці для співробітників в даному колективі з різних аспектів і прихованими мотивами трудової діяльності співробітників митних органів.

Вивчалася дана підсистема методикою «Діагностика привабливості праці» по В. М. Снеткову [1, с. 332]. Аналіз привабливості праці проводився шляхом знаходження різниці середніх арифметичних значень шкал між першою і другою частинами методики, тобто між реальною організацією і ідеально бажаною організацією. Тут важливе значення мають величина різниці і знак: негативні значення інтерпретуються як